

Ondersteuningsplan De Ploeg 2015-2019

IKC De Ploeg.....open en gastvrij

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	1
1. Voorwoord.....	2
2. Inleiding.....	3
3. Visie.....	4
4. Ondersteuningsbeleid.....	5
5. Zorgroute.....	8
6. Externe zorg.....	12
7. Interne zorg.....	13
8. Dyslexieprotocol.....	16
9. Verlenging van onderwijstijd.....	17
10. Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong.....	18
11. Informatie en communicatie technologie.....	19
12. Rekenen.....	21
13. Taal.....	22
14. Spelling.....	23
15. Technisch lezen.....	24
16. Begrijpend lezen.....	25
17. Studerend lezen.....	26

Het ondersteuningsplan bestrijkt de periode 2014-2019.

Er wordt procesmatig mee gewerkt en het zal jaarlijks bijgesteld worden.

Dit is de versie 2016-2017

1. Voorwoord

Voor u ligt het Ondersteuningsplan van basisschool “De Ploeg” als bijlage van het Schoolplan. In de afgelopen jaren is er veel bereikt op het gebied van de leerlingenzorg. Dit ondersteuningsplan is mede opgesteld n.a.v. het ondersteuningsprofiel dat wij hebben geschreven in de periode 2011-2014. Het is bedoeld als praktisch en doelmatig werkdocument.

In de tekst wordt regelmatig verwezen naar bijlagen. Deze zijn bedoeld voor intern gebruik en voor belangstellenden op te vragen via de directeur of de intern begeleider.

2. Inleiding

Op “De Ploeg” wordt de leerlingenzorg gecoördineerd door één intern begeleider (IB-er). Zij wordt ondersteund door een aantal specialisten op het gebied van taal-lezen, rekenen-wiskunde, het jonge kind en gedrag. Zij waarborgen de zorg voor zowel leerkrachten als leerlingen.

Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs heeft hierbij een sturende taak. De hoofdzaken van het beleid staan beschreven in hoofdstuk 3.1. van het Schoolplan 2015-2019. Elk jaar wordt dit Ondersteuningsplan bijgesteld en actueel gemaakt. In het Ondersteuningsplan worden kader stellende uitspraken gedaan over de beoogde zorgstructuur.

In dit document zijn de voorgenomen acties beschreven, zodat die jaarlijks geëvalueerd kunnen worden. Indien de evaluaties daartoe aanleiding geven, worden de beleidsvoornemens bijgesteld volgens de PDCA-systematiek.

- P van Plan of te wel voorbereiden - plannen: resultaten bepalen, op basis van maatstaven en doelstellingen. De aanpak kiezen en uitwerken in een actieplan.
- D van Do of te wel uitvoeren van het plan.
- C van Check of te wel volgen en evalueren: volgen van de uitvoering van het plan en evalueren van de doelen, inspanningen en de resultaten.
- A van Act of te wel bijsturen en verankeren: bijsturen van de activiteit(en) als de resultaten niet voldoen aan de doelstellingen of verankeren van de werkwijze die tot goede resultaten heeft geleid.

Vervolgens start een nieuwe PDCA-cyclus met het oog op continue verbetering.

3. Visie

De missie en visie op zorg op De Ploeg vloeien voort uit de algehele missie en visie van de school die beschreven staat in het algemene gedeelte van het schoolplan.

Ons motto luidt:

IKC De Ploeg ... open en gastvrij

Als een van de scholen van de Stichting voor PCBO volgt De Ploeg de uitgangspunten die op bestuursniveau zijn vastgesteld. Hieronder worden de speerpunten van de zorg op De Ploeg benoemd:

- De leerkracht is verantwoordelijk voor de zorg van leerlingen in de eigen groep, maar kan hulp inroepen van de intern begeleider, zodat leerlingen met leer- en/of specifieke onderwijsbehoeften, zowel in de onder- als in de midden- en bovenbouw, specifieke ondersteuning krijgen.
- De intern begeleider bezoekt ook de groepen om de sfeer te proeven en om samen met de leerkracht wegen te zoeken om tijdens het lesgeven zo veel mogelijk tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- Hierbij kan gebruik gemaakt worden van "Beeldcoaching". Onze Unitleider Onderbouw heeft hiervoor een opleiding gevolgd.
- De intern begeleider houdt (al dan niet samen met de directeur) leerling- en groepsbesprekingen met de leerkrachten n.a.v. toetsresultaten en groepsbezoeken.
- De school volgt de vorderingen van de leerlingen systematisch door het gebruik van methodeafhankelijke en methode onafhankelijke toetsen (CITO-leerlingvolgsysteem +Parnassys). Leerlingen die minder scoren dan verwacht krijgen extra aandacht. Leerlingen die extra hoog scoren, krijgen uitdagend werk.
- Het digitale leerlingvolgsysteem van Parnassys is vanaf schooljaar 2016-2017 via een unieke leerlinggebonden code toegankelijk voor ouders.
- Bij de ondersteuning en begeleiding van leerlingen worden van het begin af aan ouders betrokken. De gesprekken met ouders hierover worden door de leerkrachten gevoerd, zo nodig in aanwezigheid van de intern begeleider. Onze gezamenlijke doelstelling hierbij is: De leerling op De Ploeg voelt zich competent, kan autonoom handelen en voelt zich veilig.
- Ook van buitenaf komen er specialisten die binnen de school regelmatig contact hebben met de leerlingen. Alleen als we duidelijk tegen de grenzen van onze mogelijkheden zijn aangelopen, kunnen kinderen worden verwezen naar een andere basisschool of naar een school voor speciaal (basis)onderwijs (zie ook bijlage 1 Basisondersteuning)

4. Ondersteuningsbeleid

Inleiding

Binnen onze zorgstructuur vinden wij het belangrijk dat elk kind zich optimaal kan ontwikkelen binnen zijn of haar mogelijkheden. Wij erkennen dat er verschillen zijn tussen kinderen en dat niet ieder kind zich op hetzelfde niveau kan ontwikkelen. Wij werken hierdoor bij een aantal vakgebieden doelgericht aan gedifferentieerd onderwijs aansluitend bij het ontwikkelingsniveau en de onderwijsbehoeften van het kind.

Taken en verantwoordelijkheden

Management

Het managementteam (MT) bestaande uit de directeur en twee unitleiders, zorgt ervoor dat ieder teamlid zich veilig en gewaardeerd voelt. Het MT is nauw betrokken bij de ontwikkelingen in de verschillende groepen en heeft oog voor de effectiviteit en de resultaten van het onderwijs. Verder is het MT voorwaardenscheppend bezig, zodat leerkrachten goed hun werk kunnen doen. Het MT luistert, neemt beslissingen, stimuleert en corrigeert waar nodig. De leerkrachten worden ondersteund als er sprake is van problemen op groepsniveau.

Intern begeleider

De intern begeleider (IB-er) coördineert en waarborgt de ondersteuning op De Ploeg voor zowel leerkrachten als leerlingen. De IB-er ondersteunt de leraren hiernaast op het gebied van de groepsplannen. In bijlage 2, "Taakomschrijving IB-er", staan de werkzaamheden van de IB-er omschreven. De ondersteuning wordt aangestuurd vanuit het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs.

Leerkracht

De leerkracht zorgt op groepsniveau voor de dagelijkse ondersteuning. Hierbij wordt zoveel mogelijk gekeken naar en uitgegaan van onderwijsbehoeften van leerlingen: "Wat heeft een kind nodig om een bepaald doel te bereiken?" Hierbij moet gedacht worden aan aanpak, instructie en leeromgeving.

De leerkracht is op de hoogte van de aanwezige ondersteuningsstructuur en kent de procedure van de ondersteuning op onze school.

PCBO heeft een competentieprofiel opgesteld, waaraan leerkrachten binnen de stichting moeten voldoen. In bijlage 3 'Competenties voor leerkrachten' worden de vereiste competenties m.b.t. de ondersteuning van leerlingen weergegeven.

Communicatie

Communicatie binnen het team

We zijn een lerende organisatie. We leren van onszelf, van elkaar en van externen. Onderling worden ervaringen uitgewisseld. Nieuwe ontwikkelingen in de school worden zorgvuldig ingevoerd. Hierbij tonen we durf en lef door hoge doelen te stellen.

Er is sprake van goede communicatie (b.v. middels wekelijkse mededelingen voor en door het hele team) en duidelijke afspraken in het team (b.v. jaarkalender). Besluiten worden goed geborgd (b.v. in onze digitale borgingsmap).

Per schooljaar zijn er 36 leerteambijeenkomsten. Deze zijn als volgt onderverdeeld: 12x leerteam onderwijsinhoudelijk, 12x leerteam schoolontwikkeling inclusief zorg en 12 x vrije onderwerpen, in te brengen door MT, team, IB enz. Deze onderwerpen komen voort uit actuele situaties.

De communicatie omtrent de leerlingzorg wordt gecoördineerd door de IB-er. Deze begeleidt en coacht de leerkrachten bij het verzorgen van de leerlingzorg in de groep. (bijlage 1 Basisondersteuning). Hierbij wordt gebruik gemaakt van beeldcoaching.

De IB-er is een 'spin in het web' toegankelijk en laagdrempelig voor de leerkrachten.

De communicatie is middels de volgende gesprekken geregeld:

- Twee keer per jaar (najaar en voorjaar) is er een leerlingbespreking per groep. Bij dit gesprek zijn in ieder geval aanwezig de IB-er en de groepsleerkracht(en). Tijdens dit gesprek worden alle zorgleerlingen van de groep en de bijbehorende acties besproken. (Cyclus: Plan-Do-Check-Act)
- Twee keer per jaar (najaar en voorjaar) is er een gesprek over het handelingsgericht werken in de groep. Bij dit gesprek zijn in ieder geval aanwezig de IB-er en de groepsleerkracht(en). Tijdens dit gesprek worden de groepsplannen gecheckt en eventueel aangepast. (Cyclus: Plan-Do-Check-Act)
- Twee keer per schooljaar, aansluitend op de Cito-toetsen, vindt er een Opbrengstgericht gesprek plaats. Bij dit gesprek zijn in ieder geval aanwezig de IB-er de directeur en de groepsleerkracht(en). Tijdens dit gesprek legt de groepsleerkracht verantwoording af over de opbrengsten van de leerlingen in de afgelopen periode van een half jaar en worden de hieruit voortvloeiende actiepunten in kaart gebracht en gepland. (Cyclus: Plan-Do-Check-Act)
- Minimaal vijf keer per schooljaar vindt een collegiale consultatie plaats. Hierbij zijn in ieder geval aanwezig de IB-er, de gedragswetenschapper van het Samenwerkingsverband Passend onderwijs en de groepsleerkracht(en). Tijdens dit gesprek worden zorgbehoeften van individuele leerlingen in kaart gebracht en wordt er besproken welke actiepunten er worden uitgevoerd. (Cyclus: Plan-Do-Check-Act)

Collegiale consultaties

Op De Ploeg vinden wij dat collegiale consultaties mogelijk moeten zijn. Deze consultaties kunnen voortkomen uit POP-gesprekken, functioneringsgesprekken en op initiatief van de leerkracht. Collegiale consultatie wil zeggen dat leerkrachten elkaar bezoeken en observeren n.a.v. een concrete hulpvraag en/of met behulp van een Kijkwijzer. Op basis van deze consultaties wordt het gesprek aangegaan en worden er eventueel tips ter verbetering gegeven.

Overdracht

Om de doorgaande lijn binnen de school te bevorderen vindt een zogenaamde 'warme' overdracht plaats. Dit wil zeggen dat aan het einde van ieder schooljaar de betreffende groepsleerkrachten bespreken welke bijzonderheden er zijn t.a.v. de groep. In de groepen 7 en 8 vindt er een warme overdracht plaats waarbij ook de ouders en de leerlingen zelf aanwezig zijn. Hierbij worden de individuele leerdoelen van iedere leerling in kaart gebracht. Dit past in de cyclus van handelingsgericht werken (Cyclus: Plan-Do-Check-Act). Het is onze wens deze warme overdracht verder uit te breiden naar de andere groepen.

De algemene groepsoverzichten, de groepsplannen en de informatie uit het digitale dossier worden gebruikt als overdracht. Bijlage 4: voorbeeld groepsoverzicht. Bijlage 5: voorbeeld groepsplan.

Communicatie met ouders

Communicatie met ouders vinden we heel erg belangrijk op De Ploeg. Er wordt gewerkt met de tien criteria van Ouderbetrokkenheid 3.0 van het CPS(www.CPS.nl). De Ploeg is, na een uitgebreide audit in 2015, gecertificeerd als IKC met Ouderbetrokkenheid 3.0..

Regelmatig vindt communicatie met ouders plaats over onderwerpen die met zorg te maken hebben. Hiertoe maken we gebruik van de volgende middelen:

- Contactmomenten over voortgang en welbevinden (15-minutengesprekken)
- Warme overdracht tussen BSO en school
- Digitaal leerlingvolgsysteem (Parnassys) wordt verder opgezet.
- Vragenlijst “Zien” (onderdeel van I.v.s. Parnassys) wordt gehanteerd
- Digiduif (digitaal communicatiesysteem): Doorsturen berichten en artikelen op het gebied van zorg. Communicatie tussen leerkracht en ouder over het individuele kind.
- Kick-off: Start nieuwe schooljaar in de groepen 1 en 2.
- Website is informatief (nieuwe website vanaf december 2016)
- Ouderavond nieuwe stijl met workshops met door ouders gekozen onderwerpen

Voorbeelden van contactmomenten tussen leerkrachten, kinderen en ouders zijn:

:

- De Kick-off aan het begin van een nieuw leerjaar
- Wanneer een leerling opvalt op sociaal-emotioneel of cognitief gebied.
- Wanneer er reden is voor individuele ondersteuning van leerlingen
- Wanneer de leerling wordt aangemeld voor een externe bespreking
- Wanneer de leerling in aanmerking komt voor een eventuele verwijzing
- Bij bijzonderheden (bijvoorbeeld grensoverschrijdend gedrag)
- Gesprek tussen leerling, leerkracht en ouder om individuele leerdoelen te bepalen.

Alle officiële gesprekken met ouders en leerlingen worden vastgelegd in Parnassys, het digitale leerlingvolgsysteem.

De school heeft een actieve en betrokken MR. Ouders leveren een belangrijke en actieve bijdrage aan het schoolbeleid op het gebied van de zorg vanuit hun eigen talenten.

5. Zorgroute

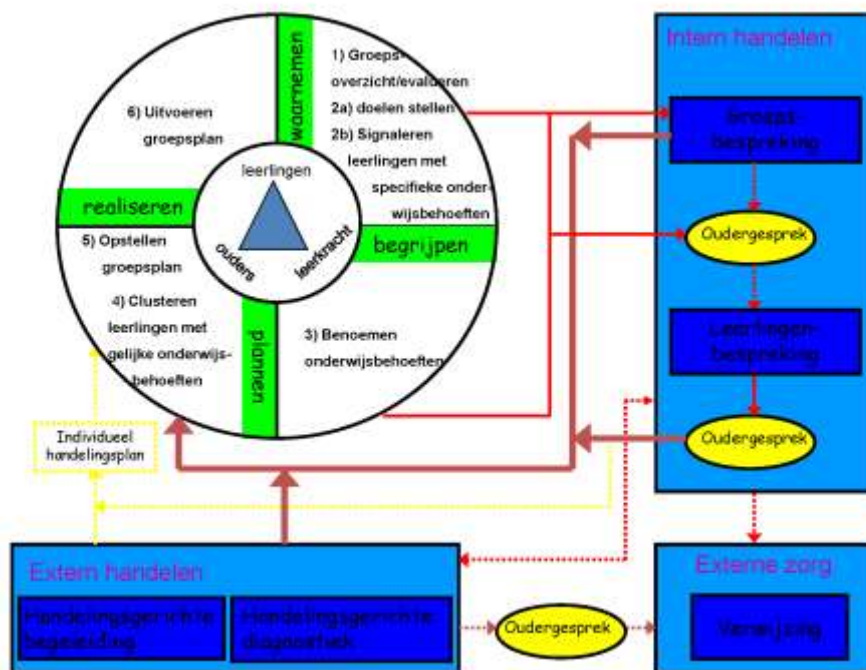
HGW ingepast in de groepsplannen

Om de zorg voor leerlingen met verschillende onderwijsbehoeften goed vorm te geven, werkt De Ploeg handelingsgericht (HGW) d.m.v. van groepsplannen.

We gebruiken groepsplannen voor de volgende vakgebieden:

- Technisch lezen
- Begrijpend lezen
- Reken/wiskunde
- Spelling

Hierbij hanteren we onderstaand schema.

Waarnemen

In de fase van het waarnemen verzamelt en ordent de leerkracht gegevens over alle leerlingen én over de resultaten van het aanbod, in een didactisch groepsoverzicht.

Het gaat hierbij om gegevens uit observaties, analyses van het werk, gesprekken met leerlingen en ouders/verzorgers en de resultaten op methode-onafhankelijke en methode gebonden toetsen.

Op onze school maken we al jaren gebruik van het leerlingvolgsysteem van CITO (LOVS). Dit is een manier om leerlingen didactisch te kunnen volgen en te signaleren.

De CITO-toetsen zijn landelijk genormeerd. Dat betekent dat er een vaste score is die gebaseerd is op hoe alle kinderen in Nederland scoren op deze toetsen. Door deze toetsen jaarlijks af te nemen krijgen we een redelijk beeld van de ontwikkeling van een kind. We kunnen zien hoe het kind scoort ten opzichte van het landelijk gemiddelde, maar ook of het kind zijn eigen ontwikkelingslijn blijft volgen of dat het daar ineens boven of onder scoort.

Als dat laatste gebeurt, is dat een signaal om te kijken wat de oorzaak van die verandering kan zijn.

De normering van CITO wordt uitgedrukt in de Romeinse cijfers I- II- III- IV en V.

Niveau I	: goed (0-20% scoort hoger)
Niveau II	: ruim voldoende (20-40% scoort hoger)
Niveau III	: voldoende (40-60% scoort hoger)
Niveau IV	: onvoldoende (60-80 % scoort hoger)
Niveau V	: zwak (80-100 % scoort hoger)

Na het afnemen van de toets, wordt er een analyse gemaakt bij kinderen die een IV of V-score hebben. Deze analyse is terug te vinden in het groepsoverzicht.

Om leerlingen op sociaal-emotioneel gebied in kaart te brengen, wordt gebruik gemaakt van de vragenlijst van “Zien”.

Begrijpen

In de fase van het begrijpen gaat de leerkracht, op basis van de in het didactisch groepsoverzicht verzamelde gegevens, na wat de onderwijsbehoeften van de leerlingen in de groep zijn. Dit doen we omdat we alle kinderen, en in het bijzonder de kinderen met extra ondersteuning, een zo goed mogelijk aanbod willen geven.

Plannen

Op basis van de CITO- en methodegebonden toetsen en het overzicht van belemmerende en stimulerende factoren van de leerlingen, wordt de groep in drie niveaus verdeeld: een basisgroep, een subgroep 1 (verlengde instructie) en een subgroep 2 (verkorte instructie). De leerkracht kijkt binnen die groepen hoe het aanbod wordt ingevuld zodat het afgestemd is op de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen in de groep. Vervolgens stelt de leerkracht voor de komende periode een groepsplan op. Indien nodig blijft er ruimte voor het opstellen van een individueel handelingsplan.

Binnen het groepsplan is er een basis aanbod voor de hele groep. Daarnaast ontvangen de subgroepen extra instructie, extra leertijd, verdieping of verrijking.

Realiseren

Goed klassenmanagement van de leerkracht is een voorwaarde voor het uitvoeren van het groepsplan. Afgeleid van het groepsplan maakt de leerkracht een dag- of weekplanning. In die planning is terug te zien op welk moment waar wat gedaan wordt.

Binnen ons leerteam werken we aan optimalisering van het klassenmanagement bij de uitvoering van de groepsplannen. We brengen de cruciale leermomenten in kaart en bepalen hoe we hiaten kunnen repareren. De resultaten hiervan worden geborgd in de groepsmap.

Instructie wordt gegeven volgens het Interactieve Gedifferentieerde Directe Instructie – Model, het zgn. IGDI-model.

Tijdens de uitvoering van het groepsplan verzamelt de leerkracht gegevens over de resultaten van het leerstofaanbod. De fase “*realiseren*” loopt daarmee door in de fase “*waarnemen*” (cyclisch proces).

Elke cyclus HGW wordt afgesloten met een evaluatie. Deze evaluatie is gelijk het begin van een nieuwe cyclus. De cyclus HGW wordt tweemaal per schooljaar uitgevoerd met een tussentijdse evaluatie halverwege de cyclus en heeft een vaste plek in de zorgstructuur van onze school.

De Ondersteuningsroute

Onderbouw

Op de Ploeg zijn de groepen 1 en 2 heterogeen samengesteld. De Ploeg neemt deel aan het SLOA-project, dat streeft naar optimaal onderwijs voor elke leerling. We zijn in de groepen 1 en 2 gericht bezig, om via preventieve diagnostiek en tijdige differentiatie van speel-leerprocessen, voor elke leerling vanaf het schoolbegin optimale speel-leerprocessen te creëren, door aan te sluiten bij het ontwikkelingsniveau van de leerlingen en het aanbieden van daarbij passende leerstof in een uitdagende leeromgeving. Voor organisatie en klassenmanagement maken we gebruik van planborden.

In groep 3 zijn de leerlingen klassikaal gegroepeerd en wordt er hier binnen gedifferentieerd gewerkt op drie niveaus die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Ook in deze groep worden de SLOA-principes toegepast. Waar nodig/wenselijk is er ondersteuning van een onderwijsassistent. Alle groepen van de hele school hebben in totaal 40 klokuren ondersteuning van onze twee onderwijsassistenten.

Midden-en bovenbouw

Onze midden- en bovenbouwgroepen zijn gegroepeerd in jaargroepen. Voor de vakgebieden (begrijpend)lezen, taal, spelling en rekenen werken we met groepsplannen. De groepsplannen worden 2x per jaar vastgesteld en ieder groepsplan wordt tussentijds geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. In de groepsplannen wordt, naast de aandacht die wordt besteed aan de doelen voor de komende periode, tevens aandacht besteed aan de gebieden die in de afgelopen periode onvoldoende bleken te zijn.

In principe werken we binnen deze vakgebieden op drie instructieniveaus, te weten: verkorte, basis en verlengde instructie. Het is ons streven dat alle leerlingen uiteindelijk de kerndoelen van het basisonderwijs halen. Voor de leerlingen die dit niet halen, wordt er per vakgebied een individueel ondersteuningsplan, een zgn. Ontwikkelings PersPectief (OPP) opgesteld. Voor de organisatie en het klassenmanagement maken we gebruik van taakbrieven met (individuele) leerdoelen.

Intern handelen

Binnen De Ploeg kennen wij verschillende niveaus van ondersteuning.

1. We willen "Ondersteuning in de groep" gaan ontwikkelen: wanneer er vragen zijn coachen leerkrachten in eerste instantie elkaar.
2. Wanneer na herhaald uitvoeren van de PDCA-cyclus de leerkracht zelf geen passend en oplossend plan van aanpak heeft kunnen uitvoeren én met hulp van een collega er niet uitkomt, kan hij terecht bij de intern begeleider. Intervisie in de bouw of een effectieve leerling-bespreking is een mogelijk vervolgtraject.
3. Wanneer de leerkracht er met behulp van de intern begeleider er niet in slaagt een passend onderwijsaanbod te realiseren, kan de hulp van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs worden ingeschakeld. (zie bijlage 1 basisondersteuning)

Handelingsgericht werken (HGW)

Twee maal per jaar, in najaar en voorjaar, vindt een er gesprek plaats over HGW in de groep. Bij dit gesprek zijn de IB-er en de groepsleerkracht(en) aanwezig. In dit gesprek wordt de voorafgaande periode besproken en geëvalueerd, de ondersteuningsbehoeften van bepaalde leerlingen geformuleerd en bekeken hoe leerlingen geclusterd kunnen worden.

Wil de leerkracht hiernaast op een ander moment een HGW-gesprek houden, dan neemt de leerkracht hiervoor zelf het initiatief.

Twee jaar per jaar, na de Cito-toetsen, vindt er een opbrengstgericht gesprek plaats. Bij deze gesprekken zijn de leerkracht, de directeur of de unitleider en de IB-er aanwezig. In dit gesprek worden de opbrengsten en vorderingen geanalyseerd. De hieruit voortvloeiende acties worden besproken en opgenomen in de nieuwe groepsplannen.

Contact met ouders (en kinderen)

1. Rond de jaarovergang is er een gesprek tussen leerling, nieuwe leerkracht(en) en ouder(s), waarin de ondersteuningsbehoeften van de leerling worden besproken en vertaald naar individuele doelstellingen voor de komende periode. (Plan – Do)
2. Na de middentoetsen (februari) is er opnieuw een gesprek tussen leerling, leerkracht(en) en ouder(s), waarin de resultaten en vorderingen van de leerling worden geëvalueerd en vertaald naar nieuwe individuele doelstellingen voor de komende periode. (Check –Act)
3. Tevens kan er op verzoek van leerling, leerkracht of ouders een (of meerdere) gesprek(ken) plaatsvinden wanneer de situatie daartoe aanleiding geeft.

De individuele leerlijn

Soms blijkt dat kinderen ondanks alle extra geboden ondersteuning, niet optimaal hebben kunnen profiteren van het aangeboden onderwijs in de groep. Op grond van gedegen argumenten (psychologisch onderzoek of het achterblijven van resultaten) kan besloten worden een leerling op één of meerdere vakgebieden op een individuele leerlijn te plaatsen. Dit wordt altijd gedaan in overleg met de IB-er en de aan de school verbonden gedragswetenschapper.

Ook wanneer blijkt dat een leerling extra uitdaging nodig heeft dan in de groep geboden kan worden, kan voor een individuele leerlijn gekozen worden.

Leerlingen kunnen op een individuele leerlijn geplaatst worden na onderzoek van de gedragswetenschapper van de IJsselgroep, hierin wordt de inhoud van de leerlijn bepaald.

Aan de hand van het onderzoek wordt een Ontwikkelings PersPectief (OPP) opgesteld (bijlage 12 ontwikkelingsperspectief PCBO).

We doen dit aan de hand van didactische gegevens, waarbij we kijken op welk verwacht niveau een leerling zal uitstromen. Op basis hiervan maakt de leerkracht een individueel plan dat twee keer per jaar geëvalueerd en bijgesteld wordt. Hierbij zijn de leerling en de ouder(s) aanwezig.

Dossiervorming

Van ieder leerling wordt een dossier bijgehouden. Vanaf 2015 is dit een digitaal dossier in Parnassys. Hierin worden opgenomen:

- De verslagen van alle contactmomenten
- Verslaglegging van externen
- Resultaten van toetsen
- Observaties
- Zorgdossier
- Overdrachtsinformatie

6. Externe zorg

De externe zorg is geregeld door onze deelname aan het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs: Zie hiervoor hoofdstuk 3 van het Schoolplan 2015-2019.

7. Interne zorg

Het grootste gedeelte van het onderwijs vindt in de groep plaats. Naast de ondersteuning voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, vindt ondersteuning gedurende het gehele schooljaar plaats binnen de groep. Om optimaal onderwijs en ondersteuning te kunnen bieden, werkt De Ploeg volgens een aantal principes.

Pedagogisch klimaat

Lesgeven in een positief pedagogisch klimaat is belangrijk op De Ploeg. Kinderen moeten zich veilig voelen op school en een goede sfeer is van belang waarin leerkrachten, kinderen en ouders zich prettig voelen.

In iedere groep wordt de werkwijze vanuit de Kanjertraining toegepast. We willen zorgen voor een goed pedagogisch klimaat op school en richten ons op het vergroten van de sociale vaardigheden en het oplossend vermogen van onze kinderen.

Op systematische wijze leren kinderen op een respectvolle, plezierige en veilige manier met elkaar omgaan. Er wordt aandacht besteed aan het bevorderen van zelfvertrouwen en zelfbeheersing. Ook wordt er gewerkt aan het verminderen van agressie en meeloopgedrag. Daarnaast krijgen kinderen handreikingen om op een goede manier om te gaan met de straatcultuur.

Bij de Kanjertraining, maar ook daarbuiten, staan de volgende Kanjerafspraken centraal:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand doet zielig

Sociale veiligheid

We verwachten dat alle leerlingen, ouders/verzorgers en teamleden op een respectvolle wijze onderling met elkaar omgaan, de algemeen geldende normen respecteren en zich houden aan de omgangsregels. Deze omgangsregels gelden voor alle leerlingen, ouders/verzorgers en medewerkers van PCBO-scholen.

Omgangsregels PCBO-scholen

- * Wij gaan zorgvuldig om met de spullen van een ander en van onszelf.
- * Wij praten met en niet over elkaar.
- * Wij mogen op een goede manier boos zijn.
- * Wij komen niet aan een ander, als die dat niet wil.
- * Wij zijn allemaal verschillend en dat mag.
- * Wij doen er alles aan om problemen samen op te lossen.
- * Wij lachen met en niet om elkaar.

Meldcode voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling

Wanneer een leerkracht of andere medewerker een signaal opvangt en/of een vermoeden heeft van lichamelijke of psychische mishandeling van een kind, overlegt hij/zij met de IB-er en wordt de meldcode met het stappenplan met richtlijnen voor het handelen van beroepskrachten in situaties en bij vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld in gang gezet. Tevens wordt er een melding gedaan in de Verwijsindex. De Verwijsindex is een systeem waarin hulpverleners en andere professionals de persoonsgegevens registreren van de jongeren (tot 23 jaar) waarover zij zich zorgen maken. Deze registratie bevat geen inhoudelijke informatie. Duidelijk wordt dan welke andere hulpverlener zich mogelijk ook actief met de situatie van dit kind (jongere) bezig houdt.

Kanjerschool De Ploeg

De teamleden van PCBS De Ploeg werken dagelijks gericht aan de sociaal-emotionele vorming van kinderen. PCBS De Ploeg profileert zich als 'Kanjerschool' en in iedere groep wordt de werkwijze vanuit de Kanjertraining toegepast. Deze methodiek richt zich op het vergroten van sociale vaardigheden en oplossend vermogen van kinderen. Op systematische wijze leren kinderen op een respectvolle, plezierige en veilige manier met elkaar omgaan. Er wordt veel aandacht besteed aan het bevorderen van zelfvertrouwen en zelfbeheersing en er wordt gewerkt aan het verminderen van agressie en meeloopgedrag. Kinderen krijgen handreikingen om op een goede manier om te gaan met de straatcultuur.

Nieuwe leerlingen die nog onbekend zijn met de kanjertraining komen in een "bezemgroepje". In dit groepje krijgen de kinderen de basisprincipes van de kanjertraining aangeleerd om de kanjerlessen in de klas goed te kunnen volgen.

Twee maal per jaar worden sociaal-emotionele vragenlijsten (Zien) afgenomen. Indien daaruit bijzonderheden naar voren komen, wordt dit met leerling en ouders besproken. De leerkracht kan ook gebruik maken van het Kanvas-systeem van de kanjertraining. Hierin worden tips en adviezen gegeven over bepaald gedrag.

Indien we grensoverschrijdend gedrag constateren, nemen we contact op met de ouders van de betrokken leerlingen.

Voor leerlingen die zich grensoverschrijdend gedragen hebben wij een protocol ontwikkeld. In dit protocol staan de stappen beschreven die gevolgd moeten worden. Voor het protocol grensoverschrijdend gedrag: zie bijlage 6.

Indien er pestgedrag wordt gesignaleerd maken we gebruik van het pestprotocol. Voor het pestprotocol: zie bijlage 7.

Klassenmanagement

Klassenmanagement richt zich ook op het creëren van een positief werkklimaat. Door regels en afspraken te maken neemt de leerkracht vooraf beslissingen om bepaalde gebeurtenissen te voorkomen. Hiermee schept de leerkracht duidelijkheid voor zichzelf en zijn leerlingen. De leerkracht is alert en consequent, hij(zij) is in staat om bij ordeverstoringen of pogingen daartoe direct in te grijpen. Hij(zij) is dus in staat om meerdere dingen tegelijk te doen: nieuwe stof uitleggen en correctief optreden; de voortgang van de les bewaken en leerlingen individueel helpen.

Daarnaast moet de leerkracht zorgen voor een maximale actieve leertijd van de leerlingen in zijn groep en is het belangrijk dat hij lesonderbrekingen zoveel mogelijk voorkomt.

De inrichting van het klaslokaal levert een bijdrage aan het werkklimaat in de groep. Want *een opgeruimde, frisse klas geeft opgeruimde frisse kinderen..*

Groepsplannen

In alle groepen werken we met groepsoverzichten en groepsplannen. Voor ons betekent dat, dat we nu werken met het groepsplannen voor rekenen, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen. Door het werken met groepsplannen wordt er tegemoet gekomen aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. We werken op 3 niveaus van specifieke onderwijsbehoeften: het basisaanbod, aanbod voor de meer- en hoogbegaafde en leerkrachtonafhankelijke leerling en aanbod voor de leerling die zich nog niet voldoende ontwikkelt op een bepaald vakgebied en leerkrachtafhankelijk is.

In de groepsplannen wordt ook verwezen naar leerlingen die op een bepaald vakgebied of op meerdere vakgebieden een eigen leerlijn volgen.

Een voorwaarde voor het werken met groepsplannen is het goed kennen van de leerlijnen en goede analyse van de toetsen, zodat helder is welke doelen realistisch en acceptabel worden geacht voor leerlingen op een bepaald moment in hun schoolloopbaan.

Zelfstandig werken

Wij vinden het belangrijk dat leerlingen autonomie hebben over hun eigen leerproces. In de groepen wordt aandacht besteed aan het (leren) zelfstandig werken. Het doel van zelfstandig werken is dat leerlingen effectiever leren werken, dat ze ruimte krijgen om verantwoordelijkheden te nemen, dat ze leren plannen en reflecteren op de manier waarop ze tot leren komen.

De doorgaande lijn van zelfstandig werken is zichtbaar in de hele school. Hierdoor heeft de leerkracht tijd gepland om op verschillende instructieniveaus te werken. Er is ook tijd gepland voor de begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Door leerlingen zelfstandig te laten werken, wordt meer recht gedaan aan de individuele onderwijsbehoeften van onze leerlingen.

Zelfstandig werken wordt op De Ploeg vormgegeven door planborden, week- en dagritme kaarten. Wij werken met dag- of weektaken. Met deze taken wordt tegemoet gekomen aan de volgende leerfuncties (kiezen, registreren, oriënteren, samenwerken, routing, planning, beoordelen, evalueren en agenderen).

8. Dyslexieprotocol

We werken met een landelijk vastgesteld dyslexieprotocol. Dit protocol zorgt voor de stroomlijning in de overdracht van gegevens van leerlingen die een grote lees- en/of spellingsachterstand hebben of bij wie al een dyslexieverklaring is afgegeven. Door het werken met dit protocol blijft de voortgang van begeleiding van leerlingen die kampen met deze problematiek gewaarborgd. Wij hebben een poortwachters functie voor de zorgverzekeraars. Leerlingen met ernstige dyslexie komen bij de zorgverzekeraars in aanmerking voor een behandeling die wordt vergoed.

9. Verlenging van onderwijstijd

In principe krijgen alleen leerlingen die zich op sociaal-emotioneel gebied niet leeftijdsadequaat (onder verwachting) ontwikkelen, de mogelijkheid op verlenging van onderwijstijd aangeboden. De leerkracht informeert de ouders over de ontwikkeling en de mogelijkheid eventueel een extra leerjaar op de basisschool in te zetten voor die leerling.

Eind mei wordt met de ouders dit proces afgesloten en wordt besloten of een extra leerjaar wordt ingezet.

10. Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong

In groep 1 vindt er na 6 weken een intakegesprek plaats tussen ouders en leerkrachten. Ouders en leerkrachten vullen onafhankelijk van elkaar hetzelfde formulier in over de ontwikkeling van de leerling. Deze formulieren worden tijdens dit gesprek naast elkaar gelegd en samen besproken. Mochten beide partijen een voorsprong vermoeden, dan wordt er verder getoetst en geobserveerd met een registratie- en signaleringsdocument. Het onderwijsaanbod hangt af van de resultaten hiervan en kan verschillen per ontwikkelingsgebied. Om tegemoet te komen aan de verschillen in ontwikkeling zijn de taal-, reken- en motoriekkasten ingedeeld op niveau. De leerlingen krijgen weekopdrachten die passen bij hun ontwikkelingsniveau.

In de loop van de kleuterperiode krijgen leerlingen die het nodig hebben extra uitdaging in een VVV-groepje (verbreding, verdieping, verrijking). We hanteren een overzicht van kenmerken van kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong. Dit overzicht wordt ingezet bij de selectie van de leerlingen voor de VVV-groep. Per thema plannen we de (extra) opdrachten voor deze leerlingen. We kijken naar de totale ontwikkeling van onze leerlingen en geven leerlingen altijd de kans om zich verder te ontwikkelen. Hiernaast krijgen alle leerlingen ruimschoots de kans om te spelen, elk op zijn eigen niveau.

Vanaf schooljaar 2015-2016 werken we met een nieuwe methode voor voorbereidend taal/lees- en rekenonderwijs. Dit is de methode "Kleuterplein".

In groep 3 werken we vanaf schooljaar 2015-2016 met de nieuwe methode "Lijn3" voor taal/lezen. Deze methode geeft ruime mogelijkheden tot differentiatie. Leerlingen die al kunnen lezen bij binnenkomst in groep 3 volgen een eigen leerlijn.

De methode "Taal actief" met het onderdeel spelling, die we vanaf groep 4 gebruiken, biedt twee en drie sterren differentiatieopdrachten, die goed zijn uitgewerkt. Er zijn ook plus opdrachten voor leerlingen die meer aankunnen.

Voor het vakgebied technisch lezen gebruiken we de methode "Lekker lezen".

Leerlingen krijgen instructie op hun eigen instructieniveau. Wanneer kinderen ver vooruit zijn, krijgen ze les met lekker vlot lezen. In de bovenbouw wordt leertijd voor de technisch lezen ingevuld met aanbod op maat.

De rekenmethode "Alles telt" die we vanaf groep 3 gebruiken, geeft mogelijkheden tot differentiatie op drie niveaus. Voor de zeer goede rekenaars is er naast het reguliere werkschrift nog het Plusschrift. Daarnaast zorgt een heldere bewegwijzering in het leerlingenmateriaal ervoor dat elke leerling zijn eigen leerroute kan volgen, op zijn eigen niveau. Voor de zwakke rekenaars is eventueel het Maatschrift beschikbaar. Dit wordt alleen gebruikt wanneer er geen andere opties zijn om het gewenste haalbare niveau te bereiken.

Bij het vakgebied wereldoriëntatie kunnen begaafde leerlingen aan het werk gaan met de bakkaarten van Brandaan en Meander.

Als leerlingen, na onderzoek middels het DHH (Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid), meer- of hoogbegaafd blijken te zijn, kunnen zij gebruik maken van de leerstof van de "Pittige plustorens". Voor de leerlingen van groep 8 hebben we tevens de beschikking over het digitale pluswerk van de methode Acadin. Voor een beperkt aantal leerlingen is plaatsing in de school overstijgende Plusklas van PCBO een mogelijkheid.

11. Informatie en communicatie technologie

In dit hoofdstuk geven we antwoord op de vraag “Hoe ondersteunt informatie en communicatietechnologie het onderwijs op de Ploeg?”

ICT en de school

Voor de leerling administratie maakt de school gebruik van Parnassys. De leerlingengegevens worden zo compleet en actueel mogelijk gehouden.

De school maakt gebruik van Basispoort en De Klas.Nu. Deze systemen zijn gekoppeld aan Parnassys.

De school verantwoordt zicht naar de maatschappij door zoveel mogelijk data te publiceren op www.scholenopdekaart.nl.

Om de leerlingenzorg zo goed mogelijk te sturen, maakt de school twee keer per jaar een analyse van de leeropbrengsten, met behulp van Parnassys en Cito LOVS analyses uitgevoerd.

ICT is niet meer weg te denken als communicatie middel. Communicatie met ouders/verzorgers vindt plaats via Basisschoolnet. De school beschikt over een eigen website en Facebook pagina.

ICT en de leerkracht

In groep 1 en 2 wordt het verrijdbare digitale schoolbord (Prowise) veelvuldig ingezet voor taal, rekenen, muziek en wereldoriëntatie.

Voor de lessen maken leerkrachten vanaf groep 3 gebruik van het digitale schoolbord. Vrijwel iedere methode heeft een pakket met digibord software. We noemen:

- Aanvankelijk lezen: Veilig leren Lezen (groep 3)
- Aardrijkskunde: Meander (groep 5 t/m 8)
- Ambrasoft Rekenen en taal oefeningen (groep 1 t/m 8)
- Begrijpend lezen: Leeslink (groep 4 t/m 8)
- Engels: Groove.me (groep 5 t/m 8)
- Geschiedenis: Brandaan (groep 5 t/m 8)
- Muziek: Benny Vreden (groep 1 t/m 8)
- Rekenen: Alles Telt (groep 1 t/m 8)
- Schrijven: Pennenstreken (groep 3)
- Spelling: Taal Actief spelling 4 (groep 3 t/m 8)
- Taal: Taal Actief 4 (groep 3 t/m 8)

Daarnaast wordt Notebook gebruikt voor het maken van aantekeningen en het tonen van plaatjes. Ook kunnen filmfragmenten via het digibord getoond worden.

Bij de genoemde methoden zit een website met ondersteuningsmateriaal voor leerkrachten. Hiervan wordt dikwijls gebruik gemaakt.

De leerkracht administreert methodetoetsen en niet-methode toetsen in Parnassys. Ook leerlinggegevens, notities, gespreksverslagen, verslagen en absentes worden door de leerkracht met dit pakket geadmineerd. Bij de voorbereiding voor leerling-ouder-leerkracht gesprekken spelen al deze gegevens een belangrijke rol.

ICT en de leerling

De leerlingen maken gebruik van diverse software pakketten, waarmee zij op het door de leerkracht vastgestelde niveau werken en oefenen. We noemen de belangrijkste:

- Aanvankelijk lezen: Veilig Ieren Lezen (groep 3)
- Rekenen: Alles Telt (groep 3 t/m 8)
Ambrasoft (groep 1 t/m 8)
- Spelling: Taal Actief spelling (groep 3 t/m 8)
Ambrasoft (groep 3 t/m 8)
- Engels: Groove.me (groep 5 t/m 8)
- Lezen: Lekker Lezen (groep 4 t/m 7)
Ambrasoft (groep 1 en 2)

Daarnaast maken de leerlingen internetopdrachten. Ook maken de leerlingen gebruik van het internet voor het maken van werkstukken en presentaties.

ICT en de zorgleerling

Binnen de eerdergenoemde softwarepakketten bestaan tal van mogelijkheden voor differentiatie. De leerkracht maakt voor iedere leerling een weloverwogen keuze van het digitale leerstofaanbod.

Voor kinderen met ernstige problematiek hebben we de volgende extra mogelijkheden:

- Voor jonge leerlingen die ondersteuning nodig hebben bij het voorbereidend taal en/of rekenen biedt het pakket dat we gebruiken op het Prowisebord diverse mogelijkheden.
- Voor leerlingen van wie we vermoeden dat er sprake is van hoogbegaafdheid volgen we het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid.
- Kinderen met een beperkte woordenschat maken gebruik van Taal Actief Woordenschat Extra.
- Leerlingen met gediagnosticeerde dyslexie kunnen gebruik maken van Amis, waarmee DAISY bestanden door de computer voorgelezen kunnen worden.
- Kinderen met spellingsproblemen maken gebruik van Woordenhaai.
- Voor kinderen met rekenproblemen maken we gebruik van Cijferhaai en Rekeningtuin.

ICT en de toekomst

Voor de leerlingenadministratie en het leerlingenvolgsysteem willen we in de toekomst alleen nog maar gebruik maken van Parnassys. Ook de voorschoolse opvang gaat gebruik maken van dit pakket. Parnassys is klaar voor de toekomst. Via het ouderportaal willen we ouders/verzorgers de mogelijkheid geven om inzage te hebben in het dossier en de vorderingen van hun kind. We willen Parnassys op den duur intensiever gaan gebruiken voor het maken en evalueren van groepsplannen. De leerkracht en de intern begeleider gebruiken Parnassys bij het opstellen van ontwikkelingsperspectieven.

Onze website wordt vernieuwd. We willen een verbeterde uitstraling en gebruiksgemak. Daarnaast willen we dat elke leerkracht beschikt over een eigen iPhone met bijbehorende iWatch, zodat de onderlinge communicatie nog beter wordt.

Op korte termijn willen we dat iedere kleutergroep beschikt over een eigen digibord. Ook gaan we op zoek naar een kwalitatief goed softwarepakket, dat aansluit bij de onderwijsbehoeften van onze kleuters.

We blijven investeren in het aanleren van een eigen handschrift.

12. Rekenen

Groep 1-2	Onderbouwd	Kleuterplein	Alles Telt
Groep 3-8	Alles Telt		

Groep 1-2:

In alle kleutergroepen staat een rekenkast. De materialen zijn ingedeeld op niveau. De ontwikkeling wordt bijgehouden door het gebruik van de methode Onderbouwd. Vanaf groep 2 wordt bij de leerlingen de Cito-toets afgenomen. De leerkrachten bereiken de doelen door gebruik te maken van de materialen en methodes.

Groep 3 t/m 8:

Hoe werken we aan de basisdoelen? Vanaf groep 3 werken we met de methode Alles Telt. Alles Telt werkt op drie niveaus. De ontwikkeling wordt bijgehouden door het gebruik van methodetoetsen na ieder blok. Twee keer per jaar worden Cito-toetsen afgenomen. Voorafgaand aan een blok nemen we bij de leerlingen de toets voor het komende blok af. Zo kunnen wij inspelen op de behoeften van de leerlingen.

Als blijkt dat een leerling naar aanleiding van een toets een onderdeel van rekenen niet voldoende beheerst, wordt ervoor gekozen om de leerstof nog een keer aan te bieden. Dit kan na de toets van een blok zijn of wat blijkt uit het vooruit toetsen. Dit kan ook naar aanleiding van de Cito rekenen resultaten in het groepsplan terugkomen.

Wat doen we met leerlingen die niet mee kunnen komen met de leerstof:

Leerlingen die niet mee kunnen komen met de basisstof krijgen bij iedere rekenles verlengde instructie. Daarnaast krijgen zij extra instructie op de onderdelen waarop zij uitvallen. (Zie: "Hoe werken we aan de basisdoelen")

Als leerlingen niet mee kunnen komen met de basisstof is er vanaf groep 4 ook de mogelijkheid om te werken met een maatschrift. Leerlingen die op Cito rekenen twee of meer keren een V of V- score hebben gehaald komen in groep 4 en 5 in aanmerking voor het maatschrift. In groep 4 en groep 5 wordt met het maatschrift voldaan aan de basisdoelen, vanaf groep 6 niet meer. Vanaf groep 6 moeten leerlingen die werken met maatschrift een leerachterstand van een jaar hebben en/of als leerlingen het 1F-niveau niet kunnen halen in groep 8, kiezen we ervoor ze vanaf groep 6 in het maatschrift te laten rekenen. Als er vanaf groep 6 voor maatschrift wordt gekozen, gaat dit altijd samen met een eigen ontwikkelingsperspectief.

Loopt een leerling een jaar tot anderhalf jaar achter, dan kan ervoor worden gekozen om die leerling te laten werken in de groep van het niveau waarop hij/zij functioneert.

Wat doen we met leerlingen die de basisstof goed beheersen en behoefte hebben aan meer:

De methode Alles telt biedt plusopdrachten en een plusschrift. Als school vinden wij dit voldoende. Leerlingen die twee of meerdere keren met Cito rekenen een I/I+ score hebben gehad, komen in aanmerking voor het werken met plusopdrachten en eventueel het plusschrift.

13. Taal

Voor ons taalonderwijs maken we gebruik van de methode Taalactief, vierde versie.

Taal actief hanteert het zogenaamde IGDI-model: interactief, gedifferentieerd, directe instructie. Dit betekent dat de uitleg van de leerkracht de start vormt van het leerproces. Daarna passen de kinderen onder begeleiding de instructie toe bij enkele opdrachten.

Kinderen die het snappen, gaan zelfstandig verder met de les. De kinderen die intensievere uitleg nodig hebben, krijgen dit bij de verlengde instructie. De leerkracht sluit de les af door samen te reflecteren op de les.

Woordenschat

In Taal actief wordt expliciet en veel aandacht besteed aan woordenschat. De woordenschatlijn is ontwikkeld met woordenschatdeskundigen Marianne Verhallen en Dirkje van den Nulft en volgt hun succesvolle methodiek "Met woorden in de weer".

Woordenschat extra

Taal actief besteedt in het basisprogramma veel aandacht aan woordenschat. Voor de meeste kinderen is dat voldoende. Maar speciaal voor kinderen met een beperkte woordenschat is er een apart programma: woordenschat extra. Dit programma wordt grotendeels digitaal aangeboden.

Cito hulpboek

Toen onze huidige Cito toets woordenschat werd ontwikkeld, stonden woorden als asbak, cd-speler, nachtjapon en telefoontoestel hoog in de frequentielijstjes. Om kinderen met een zwakke woordenschat te helpen, kunnen we naast bovengenoemde methodieken gebruikmaken van het Cito hulpboek woordenschat. Dit programma rust kinderen voldoende uit om de toets goed te kunnen maken.

Plusprogramma

Wij gebruiken naast het basismateriaal van Taal actief Taal ook het plusboek voor taalbegaafde kinderen. Het plusboek bevat uitdagende opdrachten, waarbij analyseren, creëren en presenteren centraal staat.

Meer informatie over deze taalmethode vindt u op de website van de uitgever(www.malmberg.nl)

14. Spelling

Voor ons spellingonderwijs maken we vanaf groep 4 eveneens gebruik van de methode Taalactief, vierde versie. Vanaf groep 6 wordt gestart met de leerlijn voor veranderlijke woorden (werkwoorden). Ook de lessen spelling gaan uit van het IGDI-model: de uitleg van de leerkracht over een spellingprobleem of een spellingregel vormt de start van het leerproces. Onder begeleiding passen de leerlingen de instructie toe bij enkele opdrachten. Kinderen die het snappen, gaan zelfstandig aan het werk. De kinderen die intensievere uitleg nodig hebben, krijgen dit bij de verlengde instructie. Er zijn plusopdrachten en herhalingsbladen. De leerkracht sluit de les af, door samen te reflecteren op de les.

Speciale spellingbegeleiding

Voor kinderen met spellingsproblemen gebruiken we Taal actief 4, map speciale spellingbegeleiding. Deze sluit inhoudelijk, didactisch en organisatorisch exact aan op het reguliere spellingprogramma van Taal actief. Het programma kent twee leerroutes.

De preteachingroute

De preteachingroute is voor kinderen die extra instructie en oefening nodig hebben om het basisniveau te bereiken.

De individuele route

De individuele route is voor kinderen met een hardnekkig spellingprobleem. Zij hebben intensieve instructie en inoefening nodig op deelvaardigheden en krijgen daarom een aangepast programma.

Om de differentiatie zo goed mogelijk te organiseren, stellen we 2x per jaar een groepsplan Spelling op. We maken daarbij gebruik van de door de methode aangeleverde formats, maar passen deze wel aan op de door ons gewenste situatie.

Meer informatie over deze spellingmethode vindt u op de website van de uitgever (www.malmberg.nl)

15. Technisch lezen

Zorgondersteuning groep 1 en 2.

Het dyslexieprotocol wordt gebruikt voor alle kinderen van groep 2. Ze worden allemaal bekeken a.h.v. lijsten uit dit protocol.

De kinderen die uitvallen na de cito in groep 2 worden door de leerkracht begeleid in de kleine kring. Het gaat dan met name over hakken/plakken en rijmen.

Na de cito M2 worden er groepjes gemaakt van kinderen die uitvallen. Dit wordt weer verwerkt in een groepsplan.

Ook zijn er VVV (verdieping, verbreding en verrijking) gemaakt. Deze kinderen kunnen wat meer aan. De onderwijsassistente werkt twee maal per week met deze VVV groepjes.

Technisch lezen groep 3.

Na elke lees Kern worden de kinderen getoetst.

Als ze bij deze toets onvoldoende of twijfelachtig scores, krijgen deze kinderen verlengde instructie. Ze krijgen daar herhaling of pre teaching van de letters (ook in gebaren), hakken en plakken en woorden lezen. Blijven deze kinderen na de volgende toetsen nog steeds onvoldoende of twijfelachtig scores, dan worden ze begeleid bij de taalles en krijgen huiswerk mee naar huis.

Voor de kinderen die onvoldoende of twijfelachtig blijven scores wordt een leerling-dossier bij gehouden. Hierin zitten de groepsplannen en resultaten van het LOVS. In de groepsplannen staat welke hulp er precies geboden is.

Half januari gaan de kinderen die steeds uitvallen 4x per week een kwartier Connect lezen.

In april/mei beginnen de zwakke lezers met Tutor lezen (met kinderen uit groep 7 of 8).

Kinderen die begin groep 3 al verder dan niveau E3 lezen, gaan in groep 4 lezen met de leesmethode Lekker Lezen. Ze krijgen een maatje uit groep 4 en doen het computerprogramma dat erbij hoort.

Groep 4 t/m 8

Lekker Lezen gebeurt in de eigen groep in groep 4 t/m 7. De kinderen worden ingedeeld in niveaugroepjes.

Er wordt 3 keer per week gelezen.

De goeie lezers krijgen andere leesvormen zoals: stillezen, toneellezen en computerlezen.

In groep 8 wordt er met de kinderen die nog niet in AVI+ zitten, Luc Koning gelezen. De bladen gaan als huiswerk mee naar huis. Ook wordt er geoefend om op tijd te lezen. (met de stopwatch).

De goeie lezers krijgen andere leesvormen zoals: stillezen, mandjeslezen, toneellezen, computerlezen, vreemde zaken en vanaf mei lezen ze met een leerling uit groep 3.

De kinderen met dyslexie krijgen de methodetoetsen en de cito-toetsen voorgelezen.

16. Begrijpend lezen

Voor begrijpend lezen maken we gebruik van de methode Leeslink. Dit is een complete digibordmethode die alle kerndoelen voor begrijpend lezen behandelt en aansluit bij de nieuwe referentieniveaus.

De methode is zorgvuldig in stappen opgebouwd. De kinderen leren begrijpendlezen aan de hand van 7 evidencebasedleesstrategieën. Ze leren hoe en wanneer ze een leesstrategie kunnen inzetten om de tekst tebegrijpen.

De lessen zijn altijd actueel. Dit verhoogt de motivatie bij leerlingen enorm.

Ook begrijpend lezen gaat uit van het eerdergenoemde IGDl model.

Om de differentiatie zo goed mogelijk te organiseren, stellen we ten minste 2x per jaar een groepsplan Begrijpend Lezen op. We maken daarbij gebruik van de door de methode aangeleverde formats, maar passen deze wel aan op de door ons gewenste situatie.

De instructie-onafhankelijke kinderen mogen na de introductie zelf aan het werk. (I en I+)

De instructie-afhankelijke kinderen krijgen instructie volgens de modeling methode.

Kinderen met een OPP voor Begrijpend Lezen werken in een andere groep.

Er zijn extra hulpgroepjes bij de onderwijsassistentes voor de kinderen met een III, IV en V.

Extra ondersteuning

Om Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, worden materialen van Cito gebruikt.

Zij werken met het Cito- hulpboek. Kinderen met dyslexie krijgen in sommige groepen pré-teaching.

Meer informatie over deze methode voor begrijpend lezen vindt u op de website van de uitgever (www.malmberg.nl)

17. Studerend lezen

Om studievaardigheden te oefenen, gebruiken de groepen 5 t/m 8 de methode Blits.

De vier onderdelen van Studievaardigheden zijn:

- studieteksten
- informatiebronnen
- kaarten
- schema's, tabellen en grafieken

Deze onderdelen worden structureel, uitgebreid en doelgericht behandeld.

Na de instructie kunnen de kinderen met I, I+ en II zelfstandig aan het werk. De kinderen met III,IV en V krijgen een verlengde instructie.